

DET VILDA KANADA

PÅ HÖG HÖJD I Bella Coola möter Stilla havet British Columbias bergiga vildmarker. Här har indianer levt isolerade under årtusenden. Så sent som på 1950-talet reste man bara hit med häst eller båt, numera tar man sig ända upp i bergen med helikopter.

Text MAGNUS WISTRÖM Foto STEVE OGLE

2. BILDRUB

2. Bild kursiv

2. BILDRUB

2. Bild kursiv

2. BILDRUB

2. Bild kursiv

Våren har kommit till Bella Coola, det är april månad och grizzlybjörnarna har börjat vakna. Solen lyser åter upp dalgången efter några dagars nederbörd. Högt ovanför har helikoptern nått toppen av Grand Montets. Molnen har skingrats och den nyfallna snön ligger orörd och väntar. Tillsammans med den fransk-kanadensiska bergsguiden Matt Valade gör vi oss redo att lägga morgonens första spår i den nyfallna snön.

Berget är inte helt olikt sin franska namn, där övre delen är täckt av en glaciär. I hög fart gör vi stora svängar nerför bergssluttningen, där den torra snön längst upp snart övergår till krämig vårsnö. Inte ett skidspår i närheten.

Piloten hämtar oss efter ett långt åk. Han ser ut att njuta av sitt jobb när han låter helikoptern smeka tätt över de vassa bergsryggarna. Efter bara ett par åk på Grand Montets pekar Matt mot en ny topp. Helikoptern tar mark på en smal bergskam. Nu väntar en lite brantare couloir. Omgivningen är dramatisk med höga bergväggar längs sidorna och framför visar en mäktig glaciär sina tänder. Det är som att åka skidor i en katedral. Åket ligger i skuggan, skyddat av de jättelika bergsväggarna. Snön är kall och fin.

I slutet av 90-talet kom Peter Mattsson från Uddevalla till Bella Coola för att spela in skidfilm. Här fanns spektakulära berg och orörd snö. Sedan dess

har mängder av skidfilmer spelats in i området. Något är senare beslutade sig Peter, eller Swede som han kallas här, för att göra bergen tillgängliga för skid- och snowboardentusiaster. Nu kommer gäster från hela världen för att åka skidor i ett bergsområde som är större än de schweiziska Alperna.

Även om vi har kommit hit för skidåkning så är sommaren den årstid som lockar flest turister. Det är för naturen, fisket och att få ta del av det rika djurlivet som de flesta söker sig hit. Bella Coola har en av världens högsta koncentrationer av grizzlybjörnar och det är många som erbjuder guidade turer där man kan se dem på nära håll.

Vi bor i Hagensborg, några kilometer upp i dalen. Det var här de norska nybyggarna bosatte sig när de i slutet av 1800-talet kom hit från Minnesota. Fattiga, men med hopp om ett bättre liv, hade de rest till kusten och tagit båten från Vancouver. Många av dagens invånare har norskt påbrå och tittar man i telefonkatalogen skulle man kunna tro att man hamnat i Tromsø.

I det lilla samhället står totempälarna i givakt, affärerna säljer fiskeutrustning och bland de ruffiga husen stryker hundarna omkring. Utanför dinern står pickup-truckarna på rad och från köket doftar nybryggt kaffe och stekt bacon. Tv:n visar hockey och på väggarna hänger bilder på Vancouver Canucks och bröderna Sedin. Runt ett av borden sitter några gråhåriga gentleman. Skogshuggartypen med rutiga skjortor, orakade kinder och kepsarna på.

”*Piloten ser ut att njuta av sitt jobb när han låter helikoptern smeka tätt över de vassa bergsryggarna.*”

2. BILDRUB

2. Bild kursiv

– Journalist from Sweden? What the hell are you doing here?

Två av dem har norskt påbrå, men hur är det med norskan undrar jag? "Only the dirty words", svarar en av dem och skrattar.

Clarence Hall, som ser ut att vara äldst i gänget, berättar hur han för snart 50 år sedan stannade till i Bella Coola på sin väg från Idaho till Alaska. Dit kom han aldrig, i stället sitter han här och berättar historier om hur han blev attackerad av en puma och om när han blev tillfångatagen av tyskarna under andra världskriget.

– Jag är en överlevare, förklarar han och visar sin gröna jägarmössa med hål från vildkattens tänder.

Efter en promenad genom en skog av gigantiska cederträd när vi Thorsen Creek. Det doftar urskog och i bäcken porlar smältvattnet. Här studerade Thor Heyerdahl de tusenåriga hållristningarna vid sitt besök i slutet av 30-talet.

När vi iklädda vadarbyxor och beväpnade med flugspån tar oss vidare längre in i dalgången, in i skogen, ropar vår guide Jia högt.

– Vi vill inte överraska de nyvakna grizzlybjörnarna, förklarar han. Efter en kort promenad när vi floden. Vattnet är strömt och det gäller att stå stadigt när man vadar ut. Jia instruerar hur man med pendelrörelser matar ut linan för att kasta betet nedströms. Efter några försök fungerar det. Omgärdade av skogen och de

snöklädda topparna står vi där och kastar. En vithödad örn övervakar oss från en av trädkronorna. Plötsligt rycker det i linan – en havsforell har fastnat på kroken. Vi tar försiktigt loss fisken och tar några bilder innan vi släpper tillbaka den.

På Petroglyph gallery ser vi konst och masker i cederträ snidade av Nuxalk-indianer. Motiven i form av djur och övernaturliga varelser är hämtade från deras religion och mytologi. Galleriets föreståndare berättar att de nyligen skickat två totempålar till en kund i Sverige. Skip Saunders visar in oss i sin verkstad som är full av masker, verktyg och en påbörjad totempåle. Allt snidat ur det röda cederträdet.

Några dagar senare slår vädret om från vårvärme till snö och kyla. Snön har lagt sig på träden i bergen och vi avslutar veckan med skogsåkning i januari-puder. För den hängivne utförsåkaren har Bella Coola egentligen allt. Här finns branter som i Alaska, couloirer och långa åk som i Alperna och här finns förstklassig skogsåkning. Allt i ett område som är så stort att det är svårt att greppa med tanken. Man skulle antagligen kunna åka här en livstid utan att behöva upprepa samma åk.

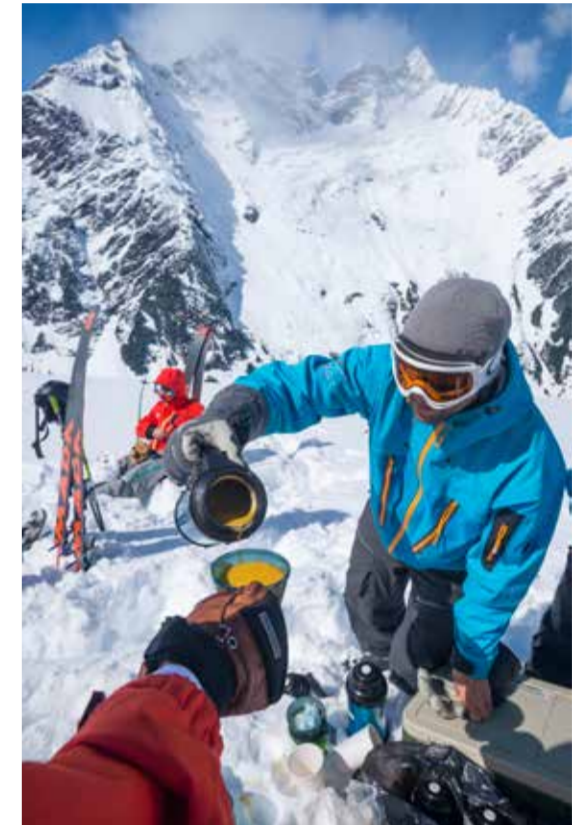
Att norrmännen blev kvar förväntar inte. När den fullastade båten med de norska nybyggarna ankrade i hamnen, måste fjordarna och de höga bergen ha påmint dem om deras forna hemland. Bara mycket större och vildare.

resor@svd.se

2. BILDRUB

2. Bild kursiv

2. BILDRUB

2. Bild kursiv

GUIDE BELLA COOLA

Mer än skidåkning

Bella Coola i Kanada är inte enbart ett resmål för skidintresserade. Naturen och djurlivet bäddar för en rad aktiviteter av olika slag.

Text & Foto MAGNUS WISTRÖM

KONST
På Petroglyph gallery finns maskor av Nuxalk-indianerna.

MÖT EN GRIZZLYBJÖRN
Dalgången är hem för grizzlybjörnar, brunbjörnar, vargar, pumor, bergsgetter, örnar med mera. I fjordarna kan man se delfiner, sälar och med lite tur även valar och sjölejon. Flera arrangörer anordnar turer för att titta på grizzlybjörnar och båturer längs fjordarna.

FLYG TILL SKIDBACKEN
Området är gigantiskt och en dröm för den hängivne utföråkaren. Säsong från januari till mitten av april.
www.bellacoolaheliskiing.com

FISKA LAX OCH FORELL
Det är saltvattenfiske från båt längs fjordarna eller flugfiske i Bella Coola river som gäller. Forell kan man fånga året om och maj-oktober olika arter av lax. Fiskelicens kan köpas på Kopas store eller via nätet. All tänkbar fiskeutrustning finns att köpa på plats.

VANDRA LÄNGS FJORDAR
Det finns ett flertal leder av olika längd och svårighetsgrad. I dalen finns flera vattenfall och längs fjordarna ett antal heta källor. För den som gillar klippklättring finns ett antal bultade leder. Man kan även upptäcka dalgången från hästryggen.

FAKTA

Resa

Flyg Stockholm-Vancouver med exempelvis Delta airlines och Air Canada för cirka 7000 kr t/r. Flyg vidare tar en dryg timme med Pacific coastal airlines. Med bil är det knappt hundra mil. Sista biten genom bergsmassiven är vacker, men den smala och branta grusvägen är inget för den höjdrädda.

Från Port Hardy på Vancouver Island kan man juni-september ta sig med båt till Bella Coola. resan tar 13 timmar och man kan ta med bil eller cykel. www.bcferries.com eller 1-888-223-3779.

Bo

Det finns flera lodger och bed & breakfast längs dalgången.

Bella Coola's Eagle lodge har bra standard och stora rum. Frukost och middag serveras i den lilla matsalen. www.eaglelodgebc.com

Bella Coola Mountain lodge i Hagensborg har liknande standard. Rummen är stora och även här finns en restaurang. www.bcmountainlodge.com

Anrik Tweedsmuir Park lodge en halvtimme med bil från Bella Coola har högklassig mat, spa och jacuzzi med utsikt över de höga bergen. Här bodde och tränade Sir Edmund Hillary med en grupp bergsklättrare på 50-talet. www.tweedsmuirparklodge.com

RUBBE

När laxarna börjar ta sig uppströms i början av sommaren kan man se grizzlybjörnar stå vid flodstranden och fiska.

RUBBE

Kyrka från 1904???

KONST & SILVERSMIDE

Konst, silversmycken och maskor snidade av Nuxalk-indianer (uttalas [njohååk]) på Petroglyph gallery. Bella Coola museum rymmer föremål och fotografier från när bytshandeln med indianerna tog fart. I Hagensborg är det äldsta huset som byggdes av norrmännen bevarat, samt kyrkan som uppfördes 1904. En sten där den skotske upptäcktsresanden Alexander Mackenzie ristade in sitt namn 1793 finns också kvar.